

VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ

SIMPOZIONUL NAȚIONAL „CONSTANTIN RĂDULESCU-MOTRU” EDIȚIA a V-a, TÂRGU MUREȘ, 10–13 SEPTEMBRIE 2020

Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru” se profilează ca unul dintre monumentele în formare ale culturii române. Considerăm oportun ca în această prezentare să pornim de la ideea următoare, „În om este atâta realitate câtă este în el energie de muncă”, exprimată chiar de patronul spiritual al simpozionului, Constantin Rădulescu-Motru, în *Personalismul energetic*, în 1928. Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru” a ajuns la a V-a ediție și se conturează ca o tradiție deosebită, în lumina citatului evocat, o realitate bazată de energie și muncă, care merită evidențiată în peisajul activităților științifice și culturale românești. Această serie de evenimente se remarcă prin atenția pentru care la fiecare ediție, participanții, cercetători și oameni de cultură vin să evidențieze dintr-o altă perspectivă specificitatea modului în care contribuția excepțională a marelui filosof român Constantin Rădulescu-Motru a direcționat și a dezvoltat filosofia românească.

Ediția a V-a a Simpozionului Național „Constantin Rădulescu-Motru” a rezultat, ca și celelalte ediții, urmând o concepție științifică serioasă, o selecție a participanților de către Comitetul științific al simpozionului (acad. prof. univ. dr. Alexandru Surdu și CS I/ prof. univ. dr. Cornel Sigmirean) a fost structurată de către Comitetul de organizare (CS I dr. Eugeniu Nistor, doamna Rozalia Cotoi, prof. dr. Constantin Nicușan și prof. dr. Vasile Moldovan), pe parcursul mai multor zile și a avut loc pe terasa Casei de Cultură „Mihai Eminescu” a municipiului Târgu-Mureș, o gazdă generoasă și adecvată în condiții deosebite de pandemie, cu distanțare fizică, ceea ce reprezintă de acum caracteristica anului trecut și, foarte probabil a anului curent, 2021.

Simpozionul a încununat în mod reușit eforturile organizatorilor. Importanța personalității și operei lui Constantin Rădulescu-Motru a adus împreună, în calitate de organizatori, mai multe foruri științifico-culturale sau instituții publice cu disponibilități pentru patronajul cultural care au înțeles să mențină tradiția simpoziunilor de filosofie: Academia Română, Institutul de Filosofie și Psihologie, care poartă cu onoare eponimul Constantin Rădulescu-Motru, al Academiei Române, Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” din Târgu Mureș, patronat de Academia Română, Primăria Municipiului Târgu Mureș, Studioul teritorial Radio România Târgu Mureș și Societatea Scriitorilor Mureșeni – Editura Ardealul. Un alt privilegiu organizatoric l-au adus partenerii mass-media de calitate ai simpozionului: Radio România Târgu Mureș, reprezentat prin doamnelor Nicoleta Ghișa, manager, și Margareta Pușcaș, redactor; cotidianul „Cuvântul Liber”, prin domnul redactor-șef, Ioan Husar, și doamna redactor, Ileana Sandu, precum și TVR Târgu Mureș, instituție reprezentată prin doamna redactor Angela Precup.

Așa cum se obișnuiește la evenimentele de anvergură, care reușesc să intereseze personalități venite să participe de la mare depărtare, din țară și din străinătate, prima zi a fost dedicată primirii și cazării participanților. A doua zi a simpozionului a debutat prin alocuțiunile domnului academician prof. univ. dr. Alexandru Surdu, președintele Secției de Filosofie, Teologie, Psihologie și Pedagogie a Academiei Române, directorul Institutului de Filosofie și Psihologie „Constantin Rădulescu-Motru” al Academiei, filosof și scriitor, *președintele de onoare al simpozionului*, urmat de domnul prof. univ. dr. Mircea Buruian, UMFST Târgu Mureș, membru al Academiei Oamenilor de Știință din România, domnul prof. univ. dr. Cornel Sigmirean, director al Institutului de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” Târgu Mureș al Academiei Române și de domnul cercetător științific gradul I dr. Eugeniu Nistor, *președintele executiv al proiectului cultural Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru”*.

Beneficiind de moderarea domnului academician Alexandru Surdu, următoarea secțiune a primei zile a simpozionului a reunit o serie de comunicări științifice sub tematica „Filosofia

românească interbelică și Constantin Rădulescu-Motru”, și anume: acad. prof. univ. dr. Alexandru Surdu, cu tema „Constantin Rădulescu-Motru și apogeul filosofiei românești”; CSI/Prof. univ. dr. Cornel Sigmirean, „Polemici «cordiale» între Lucian Blaga și C. Rădulescu-Motru”; CSI dr. Eugeniu Nistor, „Constantin Rădulescu-Motru și Eminescu”; CS II dr. Henrieta Anișoara Șerban, „Ontologie și cosmologie la Constantin Rădulescu-Motru”; Conf. Dr. Iacob Coman, „Persoană, personalism și ființă – o perspectivă sinoptică: C. Rădulescu-Motru și D. Stăniloae”. Secțiunea următoare a constat în lansarea unor cărți și reviste de filosofie, între care *Teoria ființei*, *Comentarii la Rostirea filosofică* și *Ordinul cavalerilor marmașeni*, toate avându-l autor pe Alexandru Surdu, revista tip volum colectiv, care valorifică Simpozionul Național „Constantin Rădulescu-Motru”, ediția a IV-a, din 2019 și revista „Izvoare filosofice”, Serie Nouă, nr. 1–2, 2020.

Au urmat o serie de lecturi publice: scriitorii prezenți la simpozion au citit fragmente din operă, iar la festivitatea de decernare a premiilor au primit diplome speciale pentru lucrările prezentate la simpozion mai mulți cercetători și scriitori începând cu acad. prof. univ. dr. Alexandru Surdu, CSI/Prof. univ. dr. Cornel Sigmirean, prof. univ.dr. Mircea Buruian, CSII dr. Henrieta Anișoara Șerban, Conf. Dr. Iacob Coman și alții. Următoarele zile ale simpozionului au fost dedicate altor comunicări, precum cea a scriitorului Gheorghe Vințan, cunoscut pentru preocupările sale pentru confluențele culturale româno-spaniole, care a vorbit în principal pe tema „Lucian Blaga și C. Rădulescu-Motru”, prof. dr. Constantin Nicușan, care a discutat tema „Vocația în accepția lui C. Rădulescu-Motru”, prof. dr. Vasile Moldovan, cu o frumoasă evocare intitulată „Profesorul, pedagogul C. Rădulescu-Motru”. Au urmat concluzii privind lucrările prezentate și comentarii care au survenit în jurul acestora. Au fost prezentate idei legate de importanța publicării lucrărilor și detalii privind publicarea. Ultima zi a marcat, desigur, închiderea lucrărilor și plecarea participanților.

Acest eveniment științific a dovedit din nou că „Spiritul nu intră în activitate decât chemat de condițiile istorice ale omenirii”, așa cum arăta Constantin Rădulescu-Motru în *Vocația. Factor hotărâtor în cultura popoarelor*, în 1935; în acest caz, spiritul creator al organizatorilor și participanților a intrat în activitate pentru a nu lăsa să alunece în uitare contribuția filosofică majoră a lui Constantin Rădulescu-Motru în filosofia și cultura română. Simpozioanele nu sunt doar o manifestare a puterii de muncă, ci și o manifestare a vocației constructive, culturale și participative a filosofilor și oamenilor de cultură. La Târgu Mureș s-a scris astfel o nouă pagină de cultură menită să exprime actualitatea operei marelui filosof român Constantin Rădulescu-Motru, vitalitatea culturii române contemporane și vocația creatoare a actorilor culturali contemporani.

Henrieta Anișoara Șerban